

W NIEDZIELĘ DNIA 19 CZERWCA 1908.

Z Wiednia d. 11. Czerwca.

Względem wzajemnego używania publicznych fundacyi zawarta została między Cesarstwem Austryackim i Królestwem Bawarskim następująca umowa:

"Gdy tak w C. K. Austryackich jako też w Królewsko-Bawarskich krajach znają się fundacye, które dla pewnych familii, miast lub dystryktów są przeznaczone, J. C. K. Mość chcąc, równie jak Król Jmć Bawarski, przy odnawianiu krajów utrzymać, ile możności, prawa prywatnych osób, przeto niżej podpisani w Imieniu swoich Monarchów podpisali następującą umowę: Królewsko-Bawarscy poddani mają być do używania powyższych fundacyi w Cesarstwo-Austryackich krajach, a Ces. Kr. Austriacy do fundacyi w Bawarskich krajach, bez różnicy czyli mianowanie ich należy do Monarchy, korporacyi lub prywatnych osób w jednym lub drugim kraju na wzajem przyszczone, jak tylko mają do tego prawo i zdolność. — Działo się w Monachium d. 10 Maja 1908.

Fryderyk

Baron Monagelas.

Hrabia Stadion.

We środę d. 8 przed. południem przeie-

chał tu Najjaśniejszy Arcy Xąż Ferdynand, W. Xąż Witzburksi, w towarzystwie W. Marszałka Speth i Szambelana Barona Bodek.

J. C. K. Mość raczył Jozefowi Steiner, doktorowi medycyny w Brynie, za przyłożenie się skutecznie do uśmierzenia morowej choroby w roku 1806, udzielić najłaskawiej tytuł C. K. radcy.

C. K. Nadworny lekarz, Baron Quarin, darował szpitalowi miłośniernych braci w Leopoldstadzie, którego przez 30 lat był lekarzem, 4000 zł. ryń.

Z Zemlina d. 4. Czerwca.

Podług nadeszłego pod d. 28 Maja do Serwiyskiego senatu doniesienia, nadszedł z rozkazu wysokiey Porty 25 do 30,000 liczny korpus Seraskiera Mustafy Bairaktar z Ruszcuka przez Nikopolis i Widyn w 5 oddziałach d. 12 do 15 Maja do obozu pod Nissą. D. 16 wyruszył do tegoż obozu Basza Nully, Emir-aga z 2500 ludzi, a 22 i 23 Mola-aga Widdyński rozłożył się z 8000 ludzi przy Timok obozem. Turcy oczekują jeszcze Baszow Sofii i Seresu, którzy znajdować się już mają z swoimi wojskami w drodze.

Do tego doniesienia dodał dowodzący Serwii-
skimi wojskami generał: iż przez szpiegow
dowiedział się, że wysoka Porta postawiła
podbić Serwiią, zamyśla na nią z 3 stron w
120 do 130 000 wojska uderzyć, i tym koń-
cem uzbraiała się wszyscy Turcy w Bułgarii.
Sypią batterye i reduty wzdłuż Bułgarii nad
rzeką Morawą do Timok, a stamtąd aż do
Dunaju. Wojsko będzie z Sofii w żywność
i wszystkie potrzeby opatrywane. D. 16 przy-
był także z Konstantynopola do Sofii polowy
kassier z pieniędzmi. Stoiące w obozach przy
Zworniku i Skopinie dwa Tureckie korpusy
wynoszą do 12,000 ludzi, lecz codziennie się
pomnażają.

Naczelnik Serwii, Jerzy Czerny,
znajduje się od niejakiego czasu w głównej
kwaterze w Kuitwinograd, gdzie zgromadza
się główna siła Serwiiianow. Przy Uschiza i
Bailowa zgromadza się dwa inne korpusy.

Z Bajony d. 21. Maia.

(Z Monitora.)

Najjaśniejszy Cesarz oglądał dziś przy-
były tu pierwszy regiment Portugalskiej jaz-
dy. Dowodzca jego, Margrabia d'Alorna,
intro tu przybędzie. Dwanaście Portugal-
skich regimentow śpieszą jeden za drugim do
Francyi, z których w Langwedocyi ma być
piękne Portugalskie wojsko urządzone. Za-
pewniają, iż ta legija z równą liczbą Francu-
zow przeznaczona jest do nader ważnego dzia-
łania.

Z Paryża d. 27. Maia.

Xżę Arcykancierz państwa, Cambace-
res zwiedzi, iak zapewnią, dwory ligi Reń-
skiej w Lipcu.

D. 23 b. m. między godziną 4 i 5 po
południu przybyli Najjaśniejsi Królestwo
Hiszpańscy, w towarzystwie Xcia Pokoju i
licznego orszaku do Fontainebleau. Do ich

przyjęcia znajdowała się już wszelka goto-
wość. Mieszkała w tych samych pokojach, w
których zwykł Król Hollenderski i Królowa
mieszkać, i które nazywają pokojami Papieża.
Rzecz godna zastanowienia, że Król II miesz-
kał w tych samych właśnie pokojach w roku
1539, kiedy przez Francją przejeżdżał, dla
uspokojenia buntu w Gaadawie. Lubo pora
teraźniejsza nie iść do polowania dogada,
wzszelko wiedząc Cesarz, że wysoki jego
gość lubi polowanie, kazał więc całemu swo-
jemu myślistwu udać się do Fontainebleau.
Gdy Najjaśniejsi Królestwo Hiszpańscy przy-
byli do Tours panował wieki wieber z gra-
dem. Nazajutrz słuchali tam Królestwo Jch-
mość mszy, wraz z Xciem Pokoju.

Gdy Najjaśniejsi Królestwo Hiszpańcy
przyjechali do Fontainebleau, znajdowała się
w ich powozie młoda osoba, którą sądzą
być córką Xcia Pokoju. Przed Królem
przybyło tam kilku jego muzykantow. Panie
Rochefoucauld, de Lucy i Duchatel są tym-
czasowo mianowane damami pałacu Królowey
Etruryi w Fontainebleau.

Serce Marszałka Vluban przeniesione
dziś uroczyscie zostało do kościoła inwali-
dow.

W Aix i Marsylii czynią już przygo-
towania na przyjęcie Cesarza.

P. D gerando, jeneralny sekretarz mini-
stra wewnętrznego, pojechał dziś do Florencyi.

Mowią o tworzeniu nowego batalionu
Szwajcarskiej gwardyi, do którego z każ-
dego regimentu będącego na żołdzie Francuz-
kim 300 ludzi będzie wybranych.

Deputacya od Xięstwa Warszawskiego,
która ułata się była do Bajony, powróciła
iuz do Paryża.

Onegday w wieczor wybuchnął w Pa-
lais-royal ogień, lecz zaraz ugąszony został.

Cesarz wyznaczył tymczasowo dla wsparcia mieszkańców departamentu Po, którzy przez ostatnie trzęsienie ziemi najwięcej ucierpieli, 50,000 fr.

Z Paryża idą teraz codziennie 4 wozy z żywnościami, &c. do Fontainebleau, tak jak się działo zwykło, kiedy tam dwór nasz mieszka. W środku miesiąca Czerwca udadzą się Najjaśniejsi Królestwo Hiszpańscy do Compiègne.

Xzę Valmy (Marszałek Kellerman) otrzymał nowy ten tytuł od wsi w Szampanii, przy której odparł Prusaków w roku 1792.

W Nant i tamtejszych okolicach grad i ciągła ułwa poczyniła wielkie szkody. Na ulicach Nantu zaledwo potrafiło kilka osób od zalewu uratować się.

Xzę Artury przybył do Vallencey; straż z 50 żandarmów odbywa służbę w jego zamku.

Brzegi Pruskie wzdłuż Bałtyckiego morza znajdują się w przedziwnym stanie obrony i osadzone są przez Marszałka Soult znaczną liczbą wojska. Rzeczony marszałek ma zawsze główną swoją kwaterę w Szczecinie, które miało opatrzone jest obficie w wszystkie potrzeby i może długie wytrzymać oblężenie. Flotylla utworzona z zbrojnych i przewozowych statków w Pruskiej i innych portach Bałtyckiego morza jest codziennie liczniejsza, i nie zbywa jej wcale na maytkach, gdyż są dobrze i regularnie od Francuskiego rządu płatnemi.

Z Madrytu d. 14. Maia.

Gdy W. Xzę Jmé Bergski (wyraża tużysza gazeta dworska) mianowany został przez Karola 4go jeneralnym rządcą królestwa Hiszpańskiego i prezydentem junty rządowej, a zatem dopełnia Królewskiej g

ści, wszystkie przeto cywilne i wojskowe władze pośpieszyły złożyć mu swój hołd, który on z największą grzecznością przyjął, i postępowanie jego przechodzi nawet powzięte o nim dobre mniemanie. Każdy przekonany jest, iż szczególnie jemu winniśmy prędkie przywrócenie porządku i spokojności, iako też szczęśliwej zgody, która zachodzi między Francuzkim i Hiszpańskim wojskiem.

Z powodu powiększających się upałów wypada, że obozujące dotąd wojska Francuzkie muszą być po domach rozkwatrowane, urządzają zatem dla nich wiele wielkich domów i publicznych gmachów.

Wielu grandów Hiszpańskich znajduje się do Bajony w drodze; udają się tam w zupełnem przekonaniu, iż tylko Xzę z Cesarzkiej rodziny Francuzkiej przywrócić może Hiszpanii dawną świetność i sławę, a oraz nadać imy stopień pomiędzy innemi mocarstwami, na jaki zasługuje przez swoje położenie i odwagę wojsk swoich. Te są życzenia szlachty, bogaczów, duchowieństwa i wszystkich dobrze myślących Hiszpanów. Wszyscy dobrzy obywatele Madryccy oczekują więc spokojnie wypadku, iaki wyniknie z iazdu magnatów Hiszpańskich w Bajonie. Z resztą liczba osób, które w powstaniu d. 2 Maia w Madrycie zginęły, znacznie była powiększona.

Z Londynu d. 10. Maia.

(Przez Francją.)

Okręt Star, który pod pokioową banderą popłynął z Plimuta z 7 Francuzkami kapitanami, którzy otrzymali pozwolenie powrócenia do Francyi, nie był do Francuzkich brzegów przyuszczoney.

Mowią, iż wyspa Zelandya (Daniia)

będzie przez nasz rząd w zamknięciu ogłoszona.

Bresteńska Francuska flota ma się znajdować podług ostatnich doniesień w gotowości do wyyscia pod żagle.

Z Kopenhagi d. 28. Maja.

Duński kapitan, który w Karlskronie w niewoli siedział, i na Rosztockim okręcie flantąd uciekwszy, (tu wczoraj przybył, przywoził wiadomość, iż wyspa Gothland została d. 9 lub 10 Maja nazad od Szwedów zdobyta. Popłynęli tam z Karlskrony z znaczną liczbą lądowego woyska na wojennych okrętach i podeszli Roslyanow. W Karlskronie znajduje się 5 Duńskich jeńców, którzy dostają codziennie po pół funta chleba i 2 szelagi bankowe.

Oto są podług tuteyszej gazety schwyżane przez Szwedzki dwor i z rozkazu jego ogłoszone Roslyyskie listy, które wiozł Baron Nikola: 1) List Hrabiego Romanzowa do P. Alopeus pod d. 17 Lutego, w którym znajdowała się nota Szwedzkiego ambasadora do rządu Roslyyskiego i odpowiedź na nią, z zleceniem P. Alopeus, aby ją podał Szwedzkiemu ministerium. Na wyraz Hrabiego Romanzowa, iż zależy od Króla Szwedzkiego utrzymać dobre porozumienie między obiema krajami, odpowiada rząd Szwedzki: Roslyyskie woysko miało rozkaz wkroczenia do Finlandyi pierwey, niżeli oświadczenie Roslyyskie wydane było, i niżeli na nie odpowiedź dana bydź mogła. Następca tronu Duńskiego jest bardzo chwalony, iż niechciał wniysć z Anglikami w układy przy rozpoczęciu nieprzyjacielskich kroków, a wszelako proponia Królowi Szwedzkiemu rozpoczęcie takowych układów. Sprzecznosc, fałszywe wnioski i kłamstwa są zwykłymi towarzyszami niesłuszności. 2) Nota Barona Stedingk

do Hrabiego Romanzowa, w której przypomniano Roslyi, iż lubo sama wpływała naywięcej w roku 1780 do zawarcia traktatu zbroyney neutralności, nayspierwsza jednak w roku 1801 od niego odstąpiła. 3) List Hrabiego Romanzowa do P. Alopeus, w którym przesyła mu w dowod Imperatorskiej łaski order S. Włodzimierza. Imperator (wyrazy tego listu) bardzo jest kontent z listy, którąś mi WP n posłał o flocie Szwedzkiej, i z wielką niecierpliwością oczekująg uwiadomienia o lądowej flocie i w wewnętrznem położeniu kraju, któreś mi przyrzekł. Teraz potrzebnieysza jest ta wiadomość, niżeli kiedy, i bądź WPan pewny, iż nie możesz większy uczynić Imperatorowi przysługi, iak kiedy wyczerpniesz tę wiadomość z naydokładnieyszych źródeł. Rząd Szwedzki odpowiada na to: Pewną jest rzeczą, iż chciano rownie zgruntować Szwecyą iak Finlandyą. 4) List Hrabiego Romanzowa, w którym wyraża P. Alopeus życzenie, aby starał się zgłębić myśli Barona Armfelt i pochlebiał jego ambicyi, dla nakłonienia go do opuszczenia dworu Sztokolmskiego. List ten zakończony jest oświadczeniem, że Hr bia zna bardzo dobrze zrzeczność P. Alopeus do takowej czynności. "Zrzeczność ta (odpowiedziano z strony Szwedzkiej) usprawiedliwia zupełnie postępek Króla względem P. Alopeus., 5) List Hrabiego Romanzowa do P. Łykasiewicza, Roslyyskiego ministra w Kopenhadze, w którym zalecono mu, aby nakłaniał ministerium Duńskie do wspólnego działania z Roslyą, namawiania dworu Sztokolmskiego do łączenia się z obiema mocarstwami przeciw Anglii, a w przypadku opierania się wydało mu wojnę."

Podług listu z Helsingern pod d. 26 b m. przeszło d. 25 w południe piędziesiąt kil-

ka przewoźnych nieprzyjacielskich statków z północnego morza przez Sund pod zastoną jedney fregaty i jednego bryga. Z tych okrętów zabrali nasi korsarze 5, którym zastępujące wojenne okręty ten konwoj, nie mogły zdążyć na pomoc. Z zabranych tych okrętów były 3 Szwedzkie śledziami łodowne, jeden Bremeński winem i gorzalką, i jeden Duński, który wiozł 4 działa. Po dług innego listu miały nasze okręty zabrać 7 okrętów z tego konwoju, lecz jeden z nich zaraz uisnął być spalony, aby się nie dostał nazad w ręce nieprzyjacielowi.

D. 17 Listopada r. p. odebrano w Islandyi pierwszą wiadomość o rozpoczęciu przez Anglią nieprzyjacielskich kręków przeciw Dani. Niedostatek d. wozu daje się tam tam więcej czuć, że przeszloroczny połow ryb bardzo był mierny.

Sztokolmska gazeta pod d. 6 b. w. zawiera w sobie następujący rapport Wice-dominata Cronstedt względem zajęcia Sweaborga:

" W nocy na 3 b. m. przybył tu Porucznik Callerski od gwardyi z następującym raportem: Między Sweaborgiem i główną kwaterą wojska naszego w Finlandyi, która d. 25 Kwietnia znajdowała się jeszcze w Luunoki, był od nieprzyjaciela 19 dni zatrzymany.

Gdy nieprzyjaciel odparł d. 2 Marca nasze przednie stráže i zbliżył się do miasta Helsingfors, w którym stat batalion regimentu Adlerkreutz załogą, przymuszone wojska nasze zostały cofnąć się do twierdzy. Wszelka komunikacya z miastem była przecięta i twierdza z wszystkich stron zagrożona. D. 17 Marca zaczął nieprzyjaciel z bateryi Swartow dawać potężnie ognia do twierdzy. D. 18, 19 i 20 strzelał ciągle i rzucił wiele bomb i rozpalonych kul do naszych szanów. D. 21 przybył officer w poselstwie, aby z twier-

dzy nie strzelano do miasta Helsingfors, gdyż nieszczęśliwi mieszkańcy zniszczonemi zostali. Z Rosyjskiej strony obowiązano się nie wystawiać żadney bateryi od strony miasta.

D. 28 Marca postrzegliśmy, iż nieprzyjaciel zakłada baterya na przeciwko Ulrika-Borg. Ogień nasz obrocony zaraz ku temu miejscu został, na który odpowiedział nieprzyjaciel granatami, bombami i kulami.

D. 29, 30 i 31 Marca strzelał nieprzyjaciel nieustannie do twierdzy i rzucał bomby, które jednak nie uczyniły szkody ile się spodziewać należało. Jeden officer i 5 żołnierzy z załogi zabitych zostało. Lecz nadzwyczajne trudy, które wojska ponosić musiały, pomnożyły liczbę chorych na końcu Marca do 515 ludzi; i lubo bardzo oszczędnie postępowaliśmy z naszymi zapasami, wypotrzebowaaliśmy wszelako do tego czasu trzecią część prochu.

D. 2 Kwietnia przybył drugi officer w poselstwie, przyniosł od Rosyjskiego generała propozyęą poddania twierdzy, jeżeli nie nadejdą posiłki. Po wielu naradzeniach zawarłem umowę, którą do niniejszego raportu najpokorniej dołączam.

Gdy W. K. Mość raczysz łaskawie zważyć, że twierdza została w nieuchronnym stanie, że w zimie mogąc zewsząd być atakowana, słaby tylko odpor dać może, że iey szanice nader są rozwlekłe, a do iey obrony bardzo mało znajdowało się wojska, spodziewam się zatem najpokorniej, że W. K. Mość nie poganiżz śródka, którego acz niechętnie chwycić się przymuszony byłem. — W Sweaborgu d. 7 Kwietnia 1808.

C. O. Cronstedt."

Dalej przywodzi Sztokolmska gazeta następujący wyrtek:

" Gdy J. K. Mość uwiadomieny został,

iz Wiceadmiral Cronstedt przeciw danym mu rozkazom, naradziwszy się z wszystkimi oficerami sztabu, zawarł z naczelnym jenerałem nieprzyjacielskiego wojska umowę, przez którą zobowiązał się, w przypadku jeżeli przed 3 Maia nie nadejdą posiłki, oddać twierdzę Sweaborg z będącą tam znaczną flotylą i wszystkimi zapasami: przeto J. K. Mość przeczyta ten postępek takiego bydlę gatunku, że tak Wiceadmiral, iako też oficerowie sztabu, którzy z nim działali utracili Jego zaufanie. Z tych więc względów uznał J. K. Mość za potrzebne oddalić tak iego, iako też wspomnianych oficerów, którzy się przeciw tej umowie nie protestowali z swej i kraju służby. — (O odsądzeniu ich od honoru wraz z familiami, iak dawniej donoszono, nie ma wzmianki.)

Z Gothenburga d. 24. Maia.

Włożone w Szwedzkich portach na Pruskie okręty embargo tak dalece zwolnione zostało, iż na początku Kwietnia znajdujące się w Szwedzkich portach Pruskie okręty wolno odplynać mogły; ale po ogłoszeniu Pruskiego oświadczenia przeciw Szwecyi pod d. 6 Marca wszystkie natrafione na morzu Pruskie okręty mają być zabierane.

Jeszcze d. 7 b. m. przybył tu Angielski liniowy okręt *Victory* Wiceadmiral *Saumarez*. Pułkownik *Murray*, który na nim przybył, pojechał zaraz do Sztokholmu.

D. 6 t. m. przybył tu Xżę *Angoulem* z Anglii.

Mowią, że Rosjanie opuścili wyspę *Gothland*, zabrawszy stamtąd znaczną zdobycz. Wyspa *Oeland*, która po dwa razy była przez Rosjyanow opanowana, jest także przez nich opuszczona. *Admiral Cederström* popłynął z eskadrą z *Karl-krony* do wy-

spy *Gothland*.

D. 7 przybyło tu 7 okrętów z bronią, amunicją z Anglii.

Gazety nasze mieszcza w sobie następujące doniesienia z Anglii pod d. 19 Maia:

"Postępowanie względem Danii (rzekł *Lord Sidmouth* d. 17 Maia w wyższej izbie) wstydzić nasz rząd powinno. Pomiędzy 320 Duńskimi okrętami, które zatrzymane lub do naszych portów przystane zostały, znajduje się wiele, które bez wszelkiej obawy do naszych portów przybyły, nim jeszcze myślano o wojnie z Danią. Lecz te okręty potępiono, a lud za jeńców wojennych oświadczone. Tak niefortunne postępowanie szpeci charakter Anglika, wnoszę więc, aby takowe okręty oddano i lud uwolniono. — *Lordowie Esquin* i *Ellenborough* popierali ten wniosek, a *Lord kanclerz* i *Lord Hawkesbury* mówili przeciw niemu, iakoż większością głosów odrzucony został.

List z *Jarmutu* pod d. 10 Maia wyraża: — "Dziś dopiero rano wypłynęła wyprawa pod *Jenerałem Moore* i *Admirałem Keates* na *Sund* i morze *Baltyckie*. *Admiral* znajduje się na liniowym okręcie *Mars* o 74 działach, z którym płynie inny liniowy okręt o 74 działach. Jeden sloop i 4 armatne łodzie prowadzą wyprawę która składa się przeszło z 200 przewozowych statków.,"

P. Pinkney, syn *Amerykańskiego* posła w *Londynie* i *Porucznik* morski *Lewis*, który posłany był z listami od *Amerykańskiego* rządu do *Posła*, *Jenerala Armstrong*, do *ParYZa*, popłynęli d. 17 Maia do *Ameryki*. *P. Nourse* pozostał w *Londynie*. *P. Pinkney* wiezie odpowiedź od naszego rządu na prośbienia *Amerykańskie*. "Ministrowie (mówi *Morning Chronicle*) oświadczyli gotowość swoją do wydania rozkazu, moca którego

poddani Amerykańscy traktowanemi być mają tam już Portugalską banderą. Wojska Angielskie pozostały jednak na tej wyspie, ale generał Bersford powraca do Anglii. Liczba Hollenderskich okrętów, które z ładunkiem przed wypowiedzeniem Hollandyi wojny 1803 zatrzymane w portach Angielskich, potem skonfiskowane zostały, wynosi 119. Ogółem zyskał rząd na swoją część przez podobne konfiskaty do 3 mill. f. szt. Miasto Spanish-Town (na wyspie S. Troycy) zostało przez pożar, który uprzepalacza wybuchnął, w pyryznę obroczone. Słop nasz Grashoper z brygiem Rapid zabrał d. 23 Kwietnia pod brzegami Portugalskimi 2 Hiszpańskie okręty powracające z Ameryki, z których każdy szacowany jest 30,000 f. szt. Kanclerz skarbowy P. Perceval przyniósł d. 10 Maja następujące poselstwo do niższej izby. "Jerzy Król &c. J. K. Mość uznaie za potrzebne uwiadomić izbę niższą, iż nieszczęścia wojska Pruskiego w roku 1806 pociągnęły za sobą smutną śmierć panującego Xcia Brunświckiego, a zajęcie potem jego krajów przez wojska Francuzkie przymusiło siostrę J. K. Mci, a wdowę po zmarłym tym Xciu szukać schronienia w krajach J. K. Mci. Zaraz za przybyciem iey wyznaczona została z dochodów J. K. Mci stosowna do iey stopnia i nadzwyczajnego nieszczęścia, które ją spotkało, pensya. J. K. Mość polegając na przychylności i szczerobliwości niższej izby, spodziewa się, iż obmyśli dla tej Xżny stały dochód, odpowiadający powadze kraju i godności tronu.,,

W różnych miejscach pod Rollyyskiemi brzegami potopiono, iak zapewnią, wielkie stare okręty, dla zrobienia przystępu niepodobnym woennym Angielskim okrętom.

D. 19 Maja wniesiono w parlamencie, aby od 1go Lipca do 1go Października zakazane było pędzenie gorzałki z żyta, co też uchwalono. Kapitan H. Llewellyn krąży z 4 liniowemi okrętami o 74 działach przed Flesingą. Wiele woennych okrętów popłynęło stamtąd do Antwerpii.

Wszyscy młodzi ludzie od 18 do 30 lat obowiązani teraz są służyć w milicyi.

Baron Hompelch mianowany generałem porucznikiem. Gdy ustał teraz dowoz konopi z Rosyi, stara się zatem rząd wszystkimi sposobami, aby pomnożyć sianie konopi w Irlandyi.

Wyspa Madera oddana została Portugalskiemu rządowi. D. 26 Kwietnia powiewała

Z Amsterdamu d. 31. Maja.

Podług listow z Bordeaux opanowali Anglicy d. 30 Marca Desead przy wyspie Gwadelapie. Przybyli tam w przemagającej fiele

6 wojennych okrętów. Siedmudziesiąt żołnierzy, którzy się na tej wysepce z 7 działami zmagowali, bronili się odważnie, ale nakoniec musieli ulegć przemocy. Mieszkańcy wykonali przysięgę neutralności. Anglicy nie zostawili żadnego wojska na tej wysepce, tylko dwa wojenne okręty do tej strażnicy.

Hiszpańska flota w Kadyxie, pod dowództwem Admirala Apodaka, jest na 3 miesiące wyczerpana opatrzoną i została, równie jak Francuzka pod Admiralem Rosilly, w gotowości do wyjścia pod żagle.

Pod d. 27 pozwolony został z naszego kraju wywóz masła, syra, &c. do portów sprzymierzonych mocarstw.

Od granic Duńskich d. 27. Maia.

Z Kopenhagi donoszą pod d. 24 Maia, iż przybyło już do Zelandyi 3000 wojska Francuzkiego z korpusu Xcia Ponte-Corvo. Wojska te przebyły w małych oddziałach przez wielki Belt i uszły bacznosci Angielskich okrętów.

Z Rendsburga d. 29. Maia.

W okolicy tego miasta wytychnięty został oboz na 10,000 wojska. Na początku Czerwca zgromadzą się te wojska w rzeczonym obozie.

Przy Flendsburgu założony także będzie oboz z 8000 ludzi. Oprócz tych obozów będzie jeszcze inny przy Koldziugu założony.

Z Kassel d. 30. Maia.

Przeszłego czwartku rano wyszedł z 21 dział zapowiedział powrót Najjaśniejszego Króla do tutejszej stolicy. Po południu wytryskiwały wszystkie wody na Napoleonshöhe i niezmierną moc zgromadzonych tam mieszkańców tutejszych obchodziła powrót

na wysokość Monarchy. W wieczór całe miasto było oświetlone.

Urządzenie wojskowości i władz cywilnych idzie z wielkim pośpiechem. Minister wojny nakazał prefektom, aby młodzież, która się zapisała do strzelców-karabinierów, posłała do Marburga, gdzie ten korpus będzie urządzony. Ma także teraz być jeszcze piąty regiment liniowy urządzony.

Wczoraj przyjeżdżał J. K. Mość pierwszy raz po swoim powrocie na radzie stanu. Generał dywizyi, Hrabia Schullenburg-Kehnert, rada stanu i prezydent secyi wojskowej, wykonął przysięgę wierności przed J. K. Mcją. Dalej wykonali przysięgę, jako audytorowie rady, Hrabia Beust i Baron Linsingen.

Wyrokiem Królewskim pod d. 14 b. m. zwołane są członki stanów Królestwa Westfalskiego na d. 12 Czerwca do stolicy Kassel.

J. K. Mość odwiedził w ostatniej swojej podróży także Blankenburg, Halberstadt i Nordhausen.

Z Medyolanu d. 22. Maia.

W gazecie tutejszey *Goniec* czytamy: Mówią za rzecz pewną, iż wydane są rozkazy, aby dla wysokiego podróżnego, który w krótkce przejeżdżać będzie przez królestwo Włoskie, przygotowane były konie i zastona wojskowa na drodze od Ankony aż do Turynu.

Gdy dotąd sprawy skarbowe i prywatne królestwa Włoskiego nie były jak do mądrej ekonomiki należy oszczędzane, postanowił zatem Wicekról osobną administracyą, która czuwać będzie, aby drzewa zdolne do budowy okrętów starannie były utrzymywane i na inny cel nie były obracane.

GAZETY KRAKOWSKIE

W NIEDZIELĘ DNIA 19 CZERWCA 1808.

*Dokończenie konstytucyi królestwa Ba-
warskiego*

Tytuł IVty. O narodowej reprezentacji.

1. W każdym cyrkułe będzie z 200 właścicielow ziemi, kupcow lub fabrykantów, którzy najwięcej płać podatku przez zgromadzenie wyborcze 7 członków o branżach, które razem składają zgromadzenie państwa.
2. Król mianuje prezydenta i 4 sekretarzy z pomiędzy członków zgromadzenia na jedno lub więcej posiedzeń.
3. Urzędowanie deputowanych trwa 6 lat, jednak po czasie tym mogą znowu być obraneni.
4. Reprezentacja narodowa zgromadza się przynajmniej raz w rok na wezwanie Króla, który zagaia i kończy iey posiedzenia. Może ją odroczyć lub rozpuścić; jednak w ostatnim przypadku musi być najdalej w przeciągu dwóch miesięcy inna obrana.
5. Ile razy wypadnie obrac jednego deputowanego lub całą reprezentacją, będzie cyrkuł, lub wszystkie przez okólnik Królewski do tego wezwany.
6. Zgromadzenie wybierze z grona swojego

kommissye z 3 a najwięcej z 4 członków złożone, to jest skarbową, cywilnego i kryminalnego prawodawstwa, spraw wewnętrznych i do umorzenia długow krajowych. Te zgromadzać się będą i znosić z tyczącemi się sekcyami tajney rady, względem projektow do ustaw i urzędzeń, względem skarbu, ile razy rząd tego żądać będzie.

7. Przygotowane takim sposobem ustawy będą do zgromadzenia przez 2 lub 3 członki w tajney rady wniesione, które stanowi względem nich większością sekretnych kresek. Nikt nie może zabierać głosu, oprócz Królewskich kommissarzy z tajney rady i członkow kommissyi, którey się rzecz tycze.

Tytuł Vty. O sprawiedliwości.

1. Sprawiedliwość będzie przez pewną liczbę wyższych i niższych sądow wykonywana. Dla całego państwa jeden tylko będzie sąd najwyższy.
2. Wszystkie sądy obowiązane są przydać do wyroku powody.
3. Członki sądow mianowane są na całe życie i przez wyrok tylko mogą być oddalone.

4. Król może w kryminalnych sprawach udzielić łaskę, darować winę lub zelżyć karę; ale w żadnym przypadku nie może wstrzymać rozpoczętej sprawy, ani iey od przyzwoitego sądu wyłączyć.
5. Królewski fiskus ma prawo należeć do wszystkich sprzecznych prywatnych stosunków.
6. Konfiskacya dóbr nie ma w żadnym przypadku miejsca, wyjąwszy dezercyę; dożycia iednak przestępcy mogą być dochody zaskewestrowane i koszta prawne z nich zastąpione.
7. Dla całego państwa ma być osobna Xiega ustaw cywilaych i kryminalnych zaprowadzona.

Tytuł VI. O stanie wojskowym.

1. Dla obrony państwa i dla dopełnienia przyiętych przez akt ligi Reńskiej obowiązków będzie gotowa siła utrzymywana.
2. Wojsko będzie przez powszechny popis dopełniane.
3. Wojsko działa tylko przeciw zewnętrznym nieprzyjaciółom, a wewnątrz kraju w szczególnym tylko przypadku z rozkazu Króla lub na żądanie władz cywilnych.
4. Wojskowi należą tylko w kryminalnych i tyczących się służby sprawach do wojskowego sądu, w wszystkich zaś innych,

rownie iak inni obywatele, do sądow cywilnych.

5. Milicya obywatelska utrzymuje się. Dla utrzymania spokojności w czasie wojny będzie narodowa gwardya, a dla utrzymania porządku żandarmerya utworzona. Oto są zasady przyszłej konstytucyi naszego państwa. Na zaprowadzenie iey przeznacza się d. 1 Października roku bieżącego. W przeciągu tego czasu będą Xiegi ustaw, iako też pojedyncze zarządzające ustawy, które szczęścią służyć mają do objaśniania, szczęścią do wykonania powyższych urzędzeń przepisane.

Ludy naszego Państwa! Ustalenie waszego wspólnego dobra jest naszym zamiarem. Im ważniejszym one wam się zdawać będą im bardziej przekonacie się, iż osobiste szczęście nie może być inaczej utalone, iak tylko w ścisłym połączeniu ogólnego dobra, tem pewniey zamiar ten będzie i nasza troskliwość iako M narehy dopełniona. — Działo się w naszej stolicy Monachium d. 1 M.ia 1808 roku, a w trzecim naszego panowania.

Podp. *Jozef Maksymilian.*

Baron Montgelas.

Hrabia Morawicki.

Baron Hombepz.

D O N I E S I E N I A.

Dnia 21 Czerwca b. r. będą w tuteyszej Cyrkularney kancelaryi do miasta Bochai należące dobra Krzyżanowice Wielkie przez publiczną licytacyą naywięcey ofiarującemu na 3 po sobie następujące lata w arędę puszczone, i za pretium fisci czyli fiskalną cenę 3030 zł. ryń. wzięto, o czym się z tym dokładem powszechnie uwiadomia, że mający chęć licytowania tychże dobr dalsze kondycye arędy tutaj w urzędzie Cyrkularnym przyrzeć sobie mogą, i że aręda od 24 Czerwca swoy początek bierze. W Bochai d. 4 Czerwca 1808.

Na Kazimierzu pod Nrm. 119 w bandlu Jozefa Firnana, znajduje się dopiero świeżo sprowadzone piwo Regensburgskie, czyli Ratysbońskie; w naylepszym gatunku, butelka kosztuje krayerarow 45.

Na dniu 6 Julij r. b. o godzinie 9-tw z rana będzie publiczna licytacya w ratuszu miejskim Krasnostawskim dochody miejskie Krasnostawskie więcey dającemu w arędę roczną

puszczono, iako to: — 1) Czopowe miestyka na rok jeden, cena fiskalna 2948 zł. ryń. 4 kr. Vadium 295 zł. ryń. — 2) Propinacya, cena fiskalna 2211 zł. ryń. Vadium 222 zł. ryń. — 3) Wyszynk wina i miocu, cena fiskalna 382 zł. ryń. 30 kr. Vadium 39 zł. ryń. — 4) Mostowe, cena fiskalna 352 zł. ryń. 5 kr. Vadium 36 zł. ryń. — 5) Łaka Zabrze zwana, cena fiskalna 192 zł. ryń. 15 kr. Vadium 20 zł. ryń. — 6) Grunt orny Giszik zwany, cena fiskalna 13 zł. ryń. 10 kr. Vadium 6 zł. ryń. 35 kr. — 7) Łaka Kąd Zachcwski, cen. fiskalna 27 zł. ryń. 25 kr. Vadium 10 zł. ryń. — 8) Ładowe przy Wieprzu zwane, cena fiskalna 18 zł. ryń. Vadium 9 zł. ryń. — Czopowe i propinacya na jeden puszczone będzie w arędę, od 1go Novembra b. r. aż do ostatniego Oktobra 1809. reszta zaś dochodow na trzy lata od 1go Novembra r. b. aż do ostatniego Oktobra 1811 roku zaarędowane będzie. — Zyczący sobie mają się na powyższym miestyku i dniu, z opatrzeniem się potrzebnego Vadium znaydować. W Krakowie dnia 11 Junij 1808.

Przez Magistrat C. K. wolnego Miasta Sandomierza sukcesorowie Antoniego Nowickiego, iako to: Franciszek Karol Nowicki i Anna Jozefata Nowicka; Elyktem tuteyszym pod d. 15 Lipca 1806 roku wydanym przypozwani i niestawiający stosownie do tegoż edyktu niniejszemi za zmarłych ogłaszają się.

*Pogorzelski.
Blumenthal.
Rogoski.*

*Z Rady Magistratu Ces. Królew. wolnego Miasta Sandomierza
dnia 14 Maja 1808 roku.*

J. de Polański Pro.

Przez C. K. Gubernium Królestw Galicyi i Lodomeryi czyni się wiadomc: gdy Woyciech Przegaliński, z Przegalin wielkich, Cyrkułu Bielskiego w roku 1795 enigrwał, i miestyce przebywania onegoż całkiem jest niewiadome: tedy się go w moc Cyrkularz dnia 15 Czerwca 1798 §. I. niniejszym Edyktem publicznie cytuję, i do powrotu lub usprawiedliwienia oddalenia w przeciagu czterech miesięcy z tą pogrzbą wzywa, iż po upływnieniu tego terminu podług przepisu praw przeciw niemu postępowano będzie.

W Lwowie dnia 19 Lutego 1808.

Przez Krakowski C. K. Uząd cyrkularny wydaie się na mocy Naywyższego Patentu dnia 8 Czerwca 1798 na wyszłą za granicę tuteyszą Krowodzeńską poddanę Teklę Magusa żurka zmarłego Sobestyanu Magusa następujący dekret karzący. — Gdy wspomniona Enigratka Tekla Magus pomimo wyszła po całym kraju cytacyi edyktałney ddo 17 Grudnia 1806 w wyznaczonym cztero miesięcznym terminie nie powrocila, ani się z oddalenia swego nie usprawiedliwila; a zatem nietylko wszelkie prawa obywatelskie i protekcyę poddańską w kraju tuteyszym, ale i sukcesyę po zmarłym oycu Sobestyanie Magusie na nią spadając 30 ryń. wynoszącą, a na gospodarstwie brata iey Mateusza Magusa zabezpieczoną raz na zawaza traci, a srędek ten 30 zł. ryń. na rzecz naywyższego Aeraniem się konfiskuie. W Krakowie d. 22 Października 1808.

Dla osadzenia przy Krakowskim Magistracie wakującego inspektora budowniczego z pensyą roczną 700 ryń. wyłisuje się powtorny konkurs aż do ostatniego Julii r. b. z tym dodatkiem, iż zyczący sobie to miestyce otrzymać, ażeby z należacemi aaświadczeniami, iako to: nauk teoryczny w budowaniu: powtore doskonala próbę praktyczną, iako też wykazaniem się świadectwa moralności swe prózbv w wzyż wyszczególniającemi alieगतami przed upływniem ozn. czonogo terminu do magistratu Krakowskiego podać mają.

W Krakowie dnia 25 Maja 1808.

Z strocy C. K. królewego Gubernium Galicyi i Lodomeryi niniejszym wiadomo się czyni, iż ponieważ Teofil Mikulowski i Xawery Jagniński oba z Radomskiego Cyrkułu emigrowali, a miestyce przebywania ich wcale nie jest wiadome; przeto oni stosownie do Cyr-

kujarza dnia 15 Czerwca 1798 §. I. niniejszym Edyktem publicznie do powrotu, lub zdania przyczyny swego oddalenia się w przeciągu czterech miesięcy z tym dodatkiem wzywają się, iż po upływie tego terminu przeciw nim podług przepisu praw postąpieno będzie.

Dia w Lwowie dnia dwudziestego dziewiątego Stycznia tyśiąc osimset osmego roku.
Ex Consilio Sacr. Cæs. Reg. Gaberuii R. gnerum Galiciz & Lodomeriz.

Przez Magistrat C. K. Stołecznyego Miasta Krakowa mocą niniejszego Etyktu do publiczney się podaje wiadomości: że materyaty domku pod Nrem 186 pod murami stojącego, sądownie do 60 ryń. otaxowanego, do masy po zmarłym Iguacym Stefanowskim w jedney połowie, a w drugiey do Woyciecha Nowakowskiego należącego, teraz dla niebezpieczeństwa ognia, a czuwając nad dobrem małoletnich na dniu 23 Czerwca r. b. przez publiczną licytacją pod temi waronkami sprzedawana będą:

1) Każdy kufeł i dzielną część summy szacunkowey przed licytacją na widyem złożyć powinien. — 2) Przyszły kupiciel resztę summy w dniach 3ch do depozytu złożyć ma: inaczej na koszt jego nowaby się wypisał licytacją. Wszyscy zatem życzący sobie tego kupna na dniu i miejscu wspomnionym znajdować się mają.

Gollmayer.

Krzyżanowski.

Kawski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznyego Krakowa.

Dnia 3 Czerwca 1808.

Michiński.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznyego Krakowa niniejszem do powszechney podaje wiadomości iż budowla domu drewnianego na grodzie miejskim wyławniengo w Sekcyi II. pod Nrem 280 stająca po niegdys Gertrudzie Nagaszewskiej pozostawia, a zł. ryń. 780 włączyszcy ciżary gmatowe sądownie na dniu 1 Lutego r. b. oszacowana w dniu 31 Czerwca 1808 o godzinie 3 po południu tu w ratuszu przez publiczną licytacją pod następującemi waronkami sprzedana zostanie: Iż

1) Każdy licytant 10 część summy szacunkowey przed licytacją złoży.

2) Resztującą zś z licytacji wynikłą summę przyszły nabywca w dniach 14 do depozytu sądowego złożyć będzie obowiązany, inaczej nowa na jego koszt i niebezpieczeństwo wypisana będzie licytacją.

3) Podobnież przyszły nabywca corocznie do kassy miejskiej zł. ryń. 14 kr. 50 takó czynisz z gruntu tego opłacać iest obowiązany. — Wszyscy z-tem chcć kupna mający na wzwyż oznaczonym terminie i miejscu znajdować się mają. Wierzytiele zapisowi niniejszem tym końcem napominają się, ażeby nie czekając osobnych pozypozań pretensye swo- do protokołu licytacji oznaymili, gdyż inaczej na niezgłaszających się przy podziale summy z licytacji wynikającej żaden wzgląd miany nie będzie.

Gollmayer.

Krzyżanowski.

Kawski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Krakowa dnia 3 Czerwca 1808.

Michiński.

Od niedawnego czasu rozszerzyła się pogłaska, iakoby materya do szczepienia ospy już więcej nie była utrzymywana, ani iey dostać mżna; zapobiegając więc tey przeciwney powieści, niniejszym powszechnie wiadomo się czyni, że szczepienie ospy przez całą się dla utrzymywania materyi trwało, i że każdgo czasu ubędącego tutaj dystryktowego Chirurgu Dyktora Raschig takowey materyi bezatratnie dostć można, że nakoniec szczepienie ospy Cyrkularnem Chirurgowi Zellenger, Doktorowi Cenner, i miejskiemu Chirurgow Auar urzędownie zlecone zostało, do których wszyscy, swoim dzieciom ospe szczepić sobie życzący, udawać się mają. Z C. K. Cyrkularnego Urzędu Krakowskiego d. 16 Kwietnia 1808.

(Przy dzisiejszey gazecie znaydnie się 2gi Dodattek.)